

Mentoriranje mentora

Radionica za mentore

Dane doktorata biotehničkog područja 2024

Teme radionice

- ***Doktorski studiji*** u RH - jakost, slabost, usporedba s drugim zemljama...
zadaca studija, obaveze mentora i doktoranda
- ***Izbor doktoranda*** uloge mentora i kandidata, postupak odabira i kriteriji
- ***Prijava teme doktorata***
- ***Očekivanja mentora vs očekivanja doktoranda***
- ***Formalni procesi praćenja i povratna informacija***
- ***Što učiniti kada stvari krenu loše?***
- ***Što nakon doktorata?***
- ***Mentorska iskustva i preporuke „iskusnih mentora”***

*Teme koje su važne za
mentore važne su i za
studente doktorskih
studija!*

SVEUČILIŠTE JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

PRAVILNIK O POSLIJEDIPLOMSKIM STUDIJIMA NA
SVEUČILIŠTU JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Osijek, srpanj 2015. godine

Doktorski studiji

Europska povelja za
istraživače

Kodeks o novačenju
istraživača

Sveučilište u
Zagrebu

Preporuka Europske komisije
11. ožujka 2005.

Vodič kroz
doktorski studij na
Sveučilištu u Zagrebu

Sveučilište u
Zagrebu

PRAVILNIK O DOKTORSKIM STUDIJIMA
NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

10

Zadaće sveučilišnog doktorskog studija

(Članak 4. pravilnik *SuZG*)

- Osposobljavanje doktoranda za **samostalan**, istraživački i interdisciplinarni pristup problemima, za samostalno istraživanje te za **kritičko** ocjenjivanje rada drugih.
- Stjecanje znanja, iskustva i vještina, koje moraju omogućiti doktorandima znanosti **kreativno** i na **istraživanje** utemeljeno rješavanje složenih društvenih i *gospodarskih problema*.
- Internacionalizacija istraživačkog rada na Sveučilištu

Obaveze mentora (članak 31., pravilnik *SuZG*)

- Obavezan jedanput godišnje podnositi izvješće o radu doktoranda vijeću doktorskog studija (prije imenovanja taj izvještaj podnosi studijski savjetnik); DR.SC-05, **Obr_Dr_5 (članak 27., pravilnik FAZOS)**
- „**Pratiti kvalitetu** rada, poticati objavljivanje njegovih radova te omogućiti **sudjelovanje** u znanstvenim i umjetničkim projektima.”
- „Ako postoji **više mentora (komentor)**, svaki od njih preuzima odgovornost za unaprijed određeni dio istraživanja i postupka izrade doktorskog rada.”

Obaveze i prava doktoranda (članak 13. PRAVILNIK SuZg; 33.)

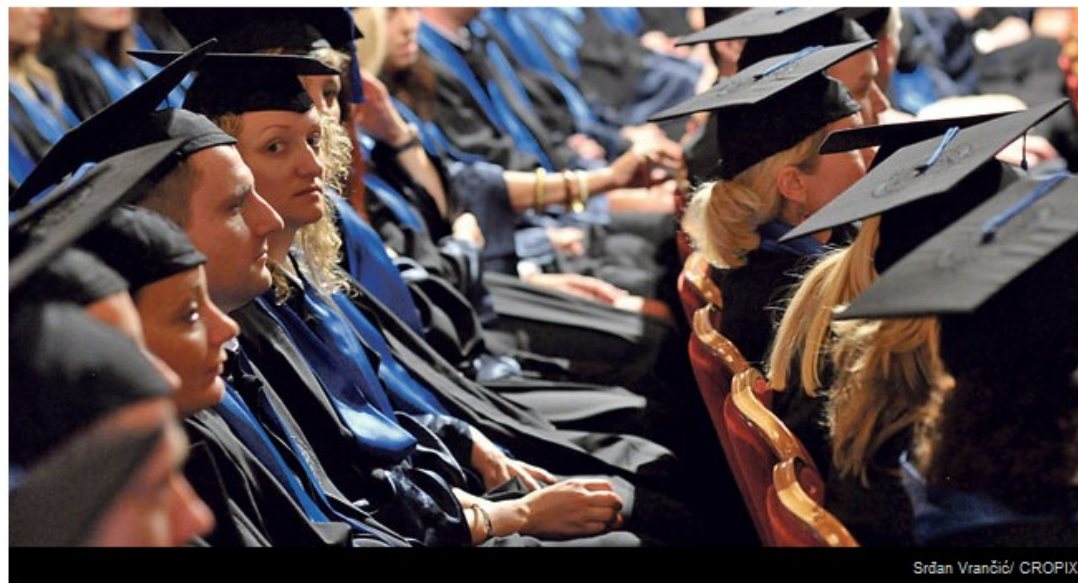
- Doktorand je obvezan jedanput godišnje vijeću doktorskoga studija podnositi izvješće o svome radu DR.SC.-04; **Obr_Dr_4**
- Doktorand ima pravo promijeniti mentora ili prijedlog doktorskog istraživanja, uz pisani zahtjev i očitovanje dotadašnjeg mentora, na obrascu Sveučilišta. DR.SC.-06
- Doktorand je obvezan prije obrane doktorskoga rada imati objavljen ili prihvaćen za objavljivanje **najmanje jedan rad** u uglednom međunarodnom ili domaćem znanstvenom časopisu za znanstveno područje znanosti na koje se odnosi doktorski rad, tematski vezan za doktorsko istraživanje (u kojemu je jedini ili jedan od glavnih autora. Svaki rad, osim uz posebno obrazloženje, može kvalificirati samo jednog studenta.

GDJE SAM? Naslovnica » Vijesti » Hrvatska

» PROPAST DOKTORATA Čak 80 posto upisanih ne završi doktorat, a ako uspiju, treba im čak 7,5 godina

ALARMANTNI PODACI

PROPAST DOKTORATA Čak 80 posto upisanih ne završi doktorat, a ako uspiju, treba im čak 7,5 godina

Autor: Tanja Rudež

Objavljeno: 12.05.2014

 Sviđa mi se 211 4 Tweet 1 Share

Slaba točka su i mentori - 29 programa ima manje od njih 15, a neki nijednog

 Preporučiti Ovo preporučuje 211 ljudi. Registriraj se to see what your friends recommend.

Mario je bio odličan student na jednom zagrebačkom tehničkom fakultetu. Kako je želio nastaviti znanstvenu karijeru, bio je vrlo sretan kad je postao znanstveni novak.

Zašto su doktorski studiji u Hrvatskoj tako neuspješni?

Livia Puljak 16.1.2022.

Foto: Sanjn Strukić-Pixsell/Index

U PROSJEKU svega 20% upisanih studenata završi doktorski studij u Hrvatskoj. To se može zaključiti iz nesavršenih podataka Državnog zavoda za statistiku (DZS).

Izbor kandidata i uključivanje u doktorski
studij

Ili

Prijava na studij i izbor mentora

Izbor kandidata odnosno mentora je prvi korak u kojem mora sudjelovati budući mentor i kandidat!

Zašto je važno odabrati dobrog kandidata/mentora?

- Osobni neuspjeh
- Izgubljeno vrijeme
- Troškovi studija
- Ugled institucije

Nisu svi dobri mentori za sve dobre doktorande i obrnuto!

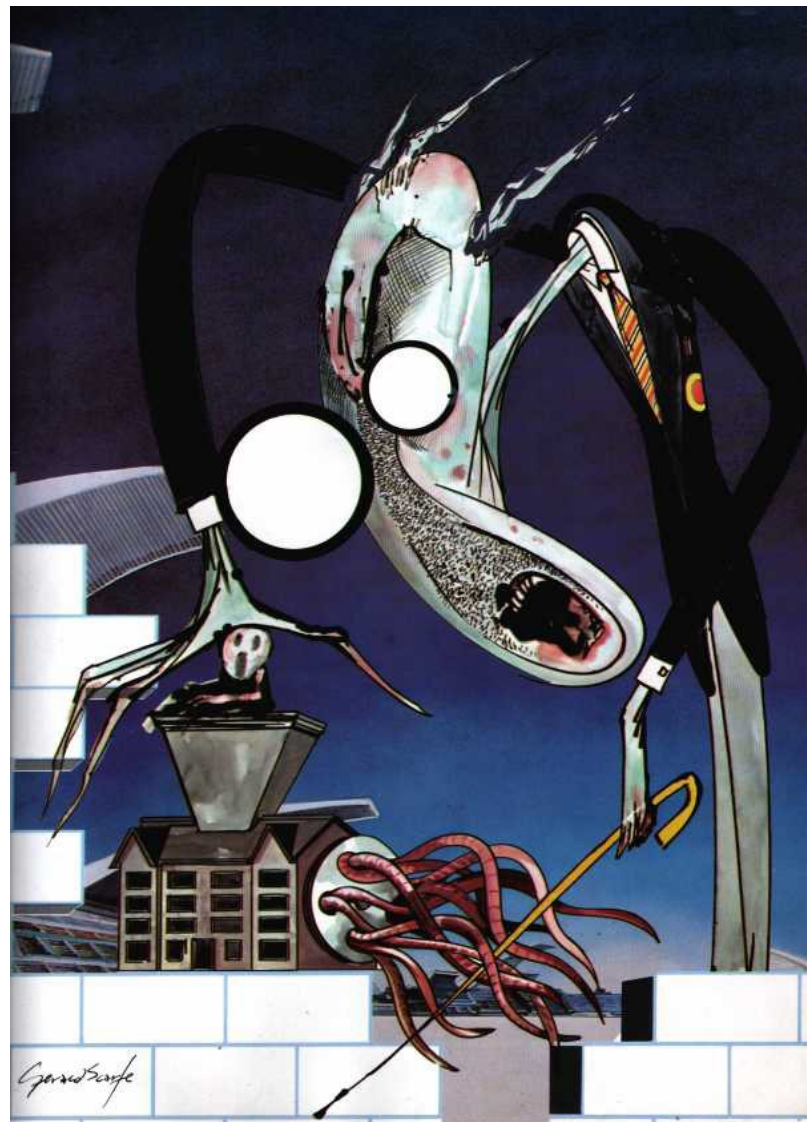
Da bi se student i mentor upoznali

- **Obavezno!**
 - **Razgovarati s kandidatom (Interview)**
 - **Omogućiti kandidatu da napiše prijedlog istraživanja**
 - **Prezentira napisano**
- **Ako je moguće:**
 - **Vidjeti kandidata u „akciji” (npr. rad u laboratoriju..)**
- **Koristiti strukturirane postupke i kriterije odabira**
 - **Usporediti kandidate prema kriterijima odabira**

Napomena: Sudjelovanje više članova povjerenstva nužno je kako bi se umanjila mogućnost pogreške!

Mentor iz
snova

Očekivanja
doktoranda

Očekivanja doktoranda

- Prema istraživanjima Pugh and Phillips studenti doktorskih studija očekuju od mentora:
 - Dostupnost, entuzijazam i uključenost, susretljivost, razumijevanje, podršku, usredotočenost, **povjerenje** (OSOBNOSTNE KVALITETE)
 - Stvaranje pozitivnog okruženja
 - Jasno definirana očekivanja; **transparentnost očekivanja**
 - Jasnu povratnu informaciju
 - Stručnost i znanje
 - Upravljanje projektom i vremenom
 - Konstruktivnu kritiku
 - Podršku u pripremanju dugoročne karijere
 - Interes (suradnju) s studentom nakon završetka doktorskog studija

Formalni procesi praćenja i
povratne informacije (feedback)

Formalni procesi praćenja

- **Obrazac dr. sc. - 01 - DŠ 06 - Prijava teme doktorskog rada**
- Obrazac dr. sc. - 02 - Ocjena teme doktorskog rada
- Obrazac dr. sc. - 03 - Odluka o odobravanju teme doktorskog rada
- **Obrazac dr. sc. - 04 - Godišnji doktorandov izvještaj**
- **Obrazac dr. sc. - 05 - Godišnji mentorov izvještaj**
- Obrazac dr. sc. - 06 - Zahtjev za promjenu teme i/ili mentora
- Obrazac dr. sc. - 07 - Zahtjev za odgodu javne obrane
- Obrazac dr. sc. - 08 - Upute za oblikovanje doktorskog rada
- Obrazac dr. sc. - 08 - Upute za oblikovanje doktorskog rada (dvojni doktorat)
- Obrazac dr. sc. - 09 - Godišnji izvještaj o radu studija
- Obrazac dr. sc. - 10 - Izvještaj o ocjeni doktorskog rada
- Obrazac dr. sc. - 11 -Zapisnik s obrane doktorskog rada
- Izvještaji trećim stranama (npr. financiranje istraživanja)

Što učiniti kada stvari krenu
loše?

Doktorski studij je bitno različit od prijašnjih iskustava!

- Odnos mentora i doktoranda je bitno **drugačiji** nego na diplomskim studijima.
- Potrebno je provesti originalno znanstveno istraživanje, čiji su rezultati **nepredvidljivi**.
- Pored rada na doktoratu student ima brojne druge **privatne i poslovne obaveze**,
- Studij traje godinama što može dovesti do zamora i emocionalnih problema.

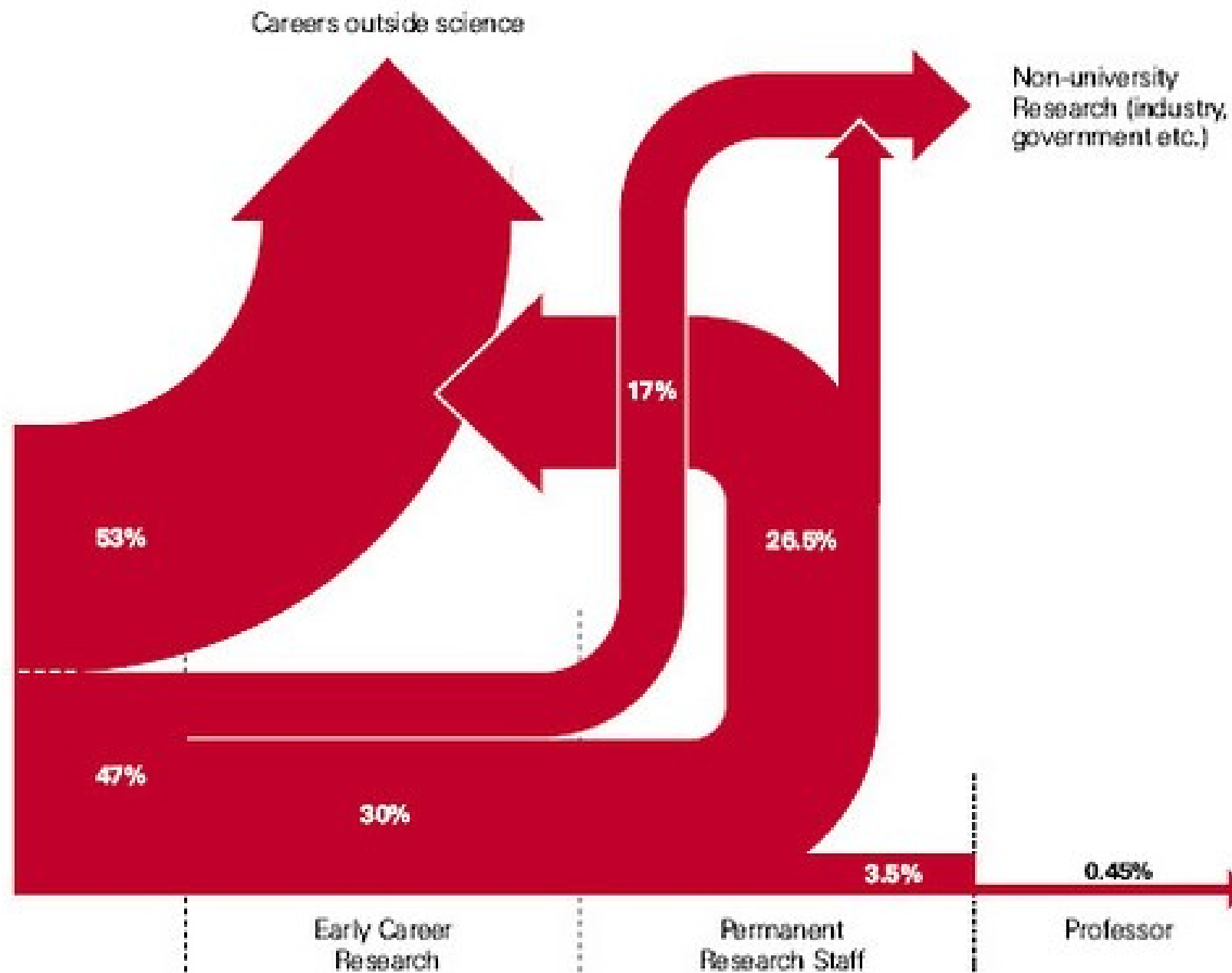
Zašto stvari mogu krenuti loše?

- Nekompatibilnost mentora i doktoranda
- Neželjeno mentorstvo
- Problemi s dvostrukim mentorstvom
- Nedovoljno dobro definirano istraživanje
- Privatni/poslovni problemi doktoranda
- Nedovoljna posvećenost
- Nedostatak samopouzdanja
- Problemi s publiciranjem,
- itd.....

Pitanje polaznicima:

Kako izbjeći i rješavati probleme?

Što nakon doktorata?

Očekivanja i percepcije hrvatskih poslodavaca o doktorandima i njihovim kompetencijama

Robin Mellors-Bourne i Janet Metcalfe
Careers Research & Advisory Centre (CRAC) / Vitae

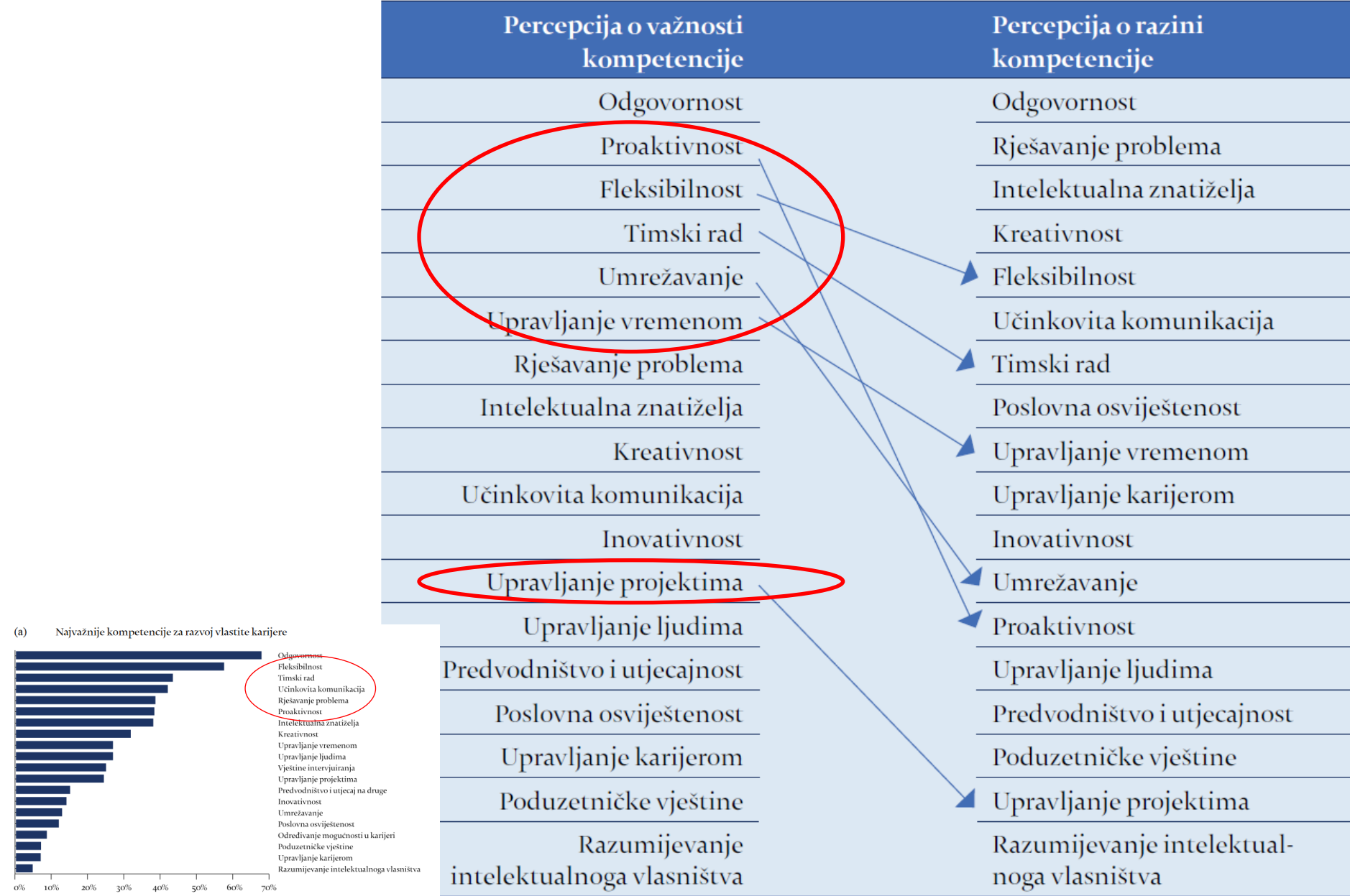
Ožujak, 2014.

Europska unija
Ulaganje u budućnost

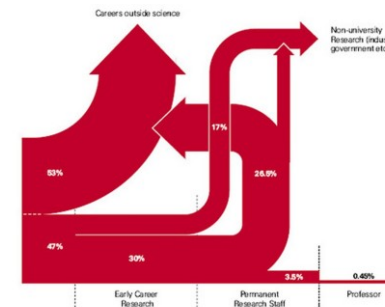

Slika 9. Usporedba percepcije poslodavaca o važnosti kompetencije i percepcije poslodavaca o razini kompetencije među zaposlenicima s doktoratom (n=30)

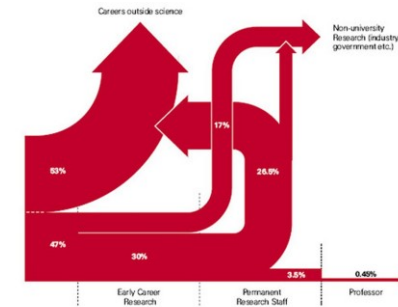

Zadatak - Što nakon doktorata?

- **Koje aktivnosti bi proveli da se razina kompetencija (sposobnosti), koje poslodavci ističu kao važne (značajne), razvije kod studenata tijekom doktorskog studija.**

- Proaktivnost
- Fleksibilnost
- Timski rad
- Umrežavanje
- Upravljanje vremenom
- Upravljanje projektima

Proaktivnost

- Preuzimanje odgovornosti,
- Vezano i uz samostalnost što je jedna od temeljnih zadaća doktorskog studija.
- Kreativnost u traženju alternativa.
- Postavljanje ciljeva i rad na njihovom ostvarivanju.

Fleksibilnost

- Tijekom doktorskog studija zbog nepredvidivosti rezultata istraživanja razvija se sposobnost fleksibilnosti u poslu.
- Pitanje zašto poslodavci to ne percipiraju kao dovoljno razvijenu kompetenciju?
- Osvrnuti se na jednu od temeljnih zadaća doktorskog studija, razvoj samostalnosti u radu doktoranda.

Timski rad

- rad s kolegama
- rad s studentima
- traženje podrške

Umrežavanje

- kontakti s svih razina studija
- konferencije, seminari, radionice
- strukovne udruge
- suradnja s gospodarstvom

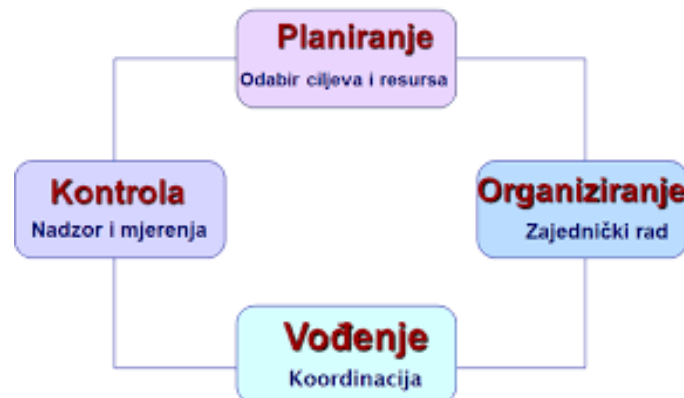
Upravljanje vremenom

- Pridržavanje vremenskih okvira za aktivnosti predviđene na doktorskom studiju s
- rokovima za prijavu teme, pisanje rada, disertacije i završetak dokorskog studija.

Upravljanje projektima

- Nacrt disertacije i prijava teme (kao projekt koji treba provesti).
- Provođenje aktivnosti na projektima na kojima sudjeluje doktorand (projekti vezani uz disertaciju i drugi projekti)
- Radionice i seminari vezani uz upravljanje projektima

Nekoliko savjeta za kraj!

- ***Jasno razumijevanje uloga i očekivanja*** obiju strana ima veliki utjecaj na uspjeh cjelokupnog procesa.
- Izgradite ***povjerenje***!
- Za kvalitetan mentorski odnos važno je da su i mentor i mentorirani ***posvećeni i aktivni*** u svojem odnosu na način koji je njima najprihvatljiviji i u skladu s ulogom.
- Osposobite studenta (doktoranda) za ***samostalno istraživanje*** i tržište rada.

Kako biti uspješan
doktorand?

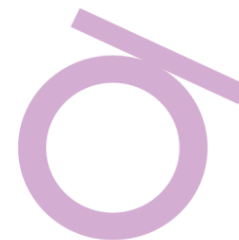
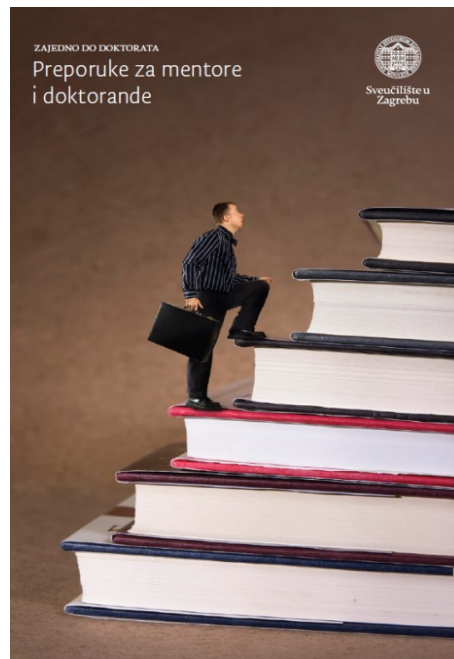
Motivacija.....

- Diploma doktora znanosti?
- Istraživačka znatiželja
- Osjećaj zadovoljstva vezan uz trenutak spoznaje

Savjeti....

1. Proučite pravilnike, vodiče i preporuke...

- Vodič kroz doktorski studij na SuZ
- Preporuke za mentore i doktorande
- Pravilnik o doktorskom studiju Sveučilišta u Zagrebu

2. Odabir teme i mentora...

- Odaberite temu (istraživanje) koja zadovoljava zadaće sveučilišnih doktorskih studija
- Odaberite temu (prilagodite istraživanje) vašim interesima, prioritetima, načinu života, karakteru.
- Odaberite mentora (i on vas)

*„Nije važno što je teme nego
tko je mentor”*

3. Napravite plan istraživanja i.....

- Posložite zadatke prema prioritetima
- Ne radite sve istovremeno
- Planer za uspješan doktorski studij
- Plan za transparentno mentorstvo

4. Bilježite rezultate istraživanja...

- Laboratorijska bilježnica
- Prikažite rezultate (grafički, tablični)
- Raspravite rezultate
- Negativan rezultat vam može ukazati na važne spoznaje

5. Pratite napredak i postavite sljedeća pitanja...

1. Koje rezultate istraživanja iz prethodnog mjeseca mogu iskoristiti, raspraviti i donijeti zaključke važne za nastavak moga istraživanja?
2. Da li postoje odstupanja u radnom planu? Ako postoje što je uzrok?
3. Što je najvažnije cilj istraživanja za idući mjesec?
4. Što trebam da bi ostvario cilj? Na koje zapreke mogu naići, i kako ih prevladati?

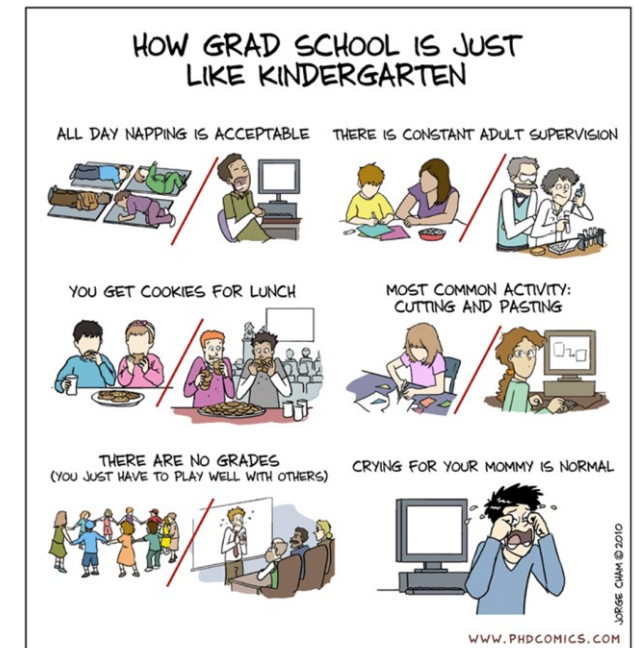
6. Postanite vidljivi znanstvenoj zajednici ...

- Pokušajte objaviti rezultate istraživanja u međunarodno priznatim časopisima.
- Prezenterajte rezultate istraživanja na domaćim i međunarodnim skupovima, seminarima, okruglim stolovima.

7. Pokušajte naći vremena za sebe i...

- Uživati
- Šaliti se
- Budite strastveni i posvećeni
- *Iskoristite prilike koje vam nudi doktorski studij*

I još nekoliko savjeta za kraj....

- Budite što samostalniji
- Budite fokusirani, predani i pedantni
- Pokušajte provoditi istraživanja u više laboratorija
- Budite aktivni i preuzmite odgovornost i inicijativu
- Nemojte istraživati istraženo
- Pripremite se za nastavak karijere
- Tražite savjet, objašnjenje
- Upoznajte se sa tijekom studija, obavezama i očekivanjima
- Izbjegavajte širenje problema i pokušajte ih riješiti sa mentorom što prije
- Upoznati se s pravilnom procedurom rješavanja problema
- Redovito komunicirajte sa mentorom
- Napravite plan rada i uskladite sa mentorovim aktivnostima (Plan za transparentno mentorstvo)
- Popijte čaj s mentorom (ako vas pozove)
- Prošetajte!

Hvala na pažnji!

5. Pratite napredak

- Ispunjavanje plan i aktivnosti omogućiti će vam osjećaj zadovoljstva i motivirati vas da nastavite sa radom, a
- ukoliko ne ispuniti plan zapitajte se što je uzrok, odnosno sto vas je onemogućilo u ostvarenju plana.

- Pokušajte ukloniti zapreke
- Prilagodite plan istraživanja
- *Razgovarajte sa mentorom*

